

Orientering om
leksebevisste skoler i
Froland

Froland
Kommune
Oppvekstutvalget

04.06.2024

Første vedtak av 16.06.2022

Kommunestyrets vedtak

Kommunestyret ber kommunedirektøren forberede en sak for å undersøke om leksefrihet/delvis leksefrihet er ønskelig for skolene i Froland. Skolenes ledelse, lærerne, andre ansatte, FAU og foreldre og skolens elever skal høres gjennom, f.eks. ved enkle spørreundersøkelser. Informasjon og erfaring fra skoler som har forsøkt ordningen skal belyses, og staten og myndighetenes syn på bruk av lekser skal også komme fram i saken. Resultatet av undersøkelsene vil gi grunnlag for å eventuelt gjøre et forsøk ved hele skolen eller utvalgte trinn.

Endelig vedtak av 20.04.2023

Skolene i Froland skal være leksebevisste skoler. Skolene skal utarbeide en plan som definerer hva som ligger i begrepet Leksebevisst skole og som gir klare føringer for bruk av lekser i skolene for de ulike trinnene. Frist for utarbeiding av planen settes til 1. oktober 2023. Planen iverksettes etter høstferien.

Det åpnes i tillegg for at skoler som selv ønsker det, kan prøve ut "Leksebevisst skole med valgfrie lekser for elevene". Prøvetiden settes til to skoleår, hvor prosjektet evalueres etter endt prøveperiode. Dette må løses innenfor dagens ressurser og rammer.

Det stilles kr 200.000 til disposisjon for skolene for omstillingsarbeid, skolebesøk o.l. for å legge til rette for endringene. Videre skal beløpet dekke utgifter i forbindelse med høringsrunden som beløper seg til kr 31.339. Tiltaket foreslått i saken dekkes ved bruk av disposisjonsfond som er opparbeidet etter regnskap for 2022 er ferdigstilt.

Prosess mot iverksettelse

- Valg av kriterier
 - Hva må planen ta stilling til?
- Innspill fra skolene på kriterier
 - Varierende praksis
 - Lærers metodefrihet
- Sammenstilling/bearbeiding av innspill
 - Behov for visse avklaringer
 - Ferdigstillelse av plan

Plan for leksebevisste skoler

- Tydelige føringer – men ikke låse muligheter
- Felles definisjon
- Forventningsavklaringer
- Plan for lekser på hovedtrinnene
- Spørsmål og avklaringer

«Lekser skal gis med den hensikt å fremme læring, gode arbeidsvaner og samarbeid med hjemmene.»

Forventningsavklaringer

Forventninger til deg som elev

- Du kan forvente at du får lekser og at du gjør ditt beste når du jobber med lekser.
- Det forventes at du leverer leksene til avtalt tid.
- Det forventes at du og dine foresatte planlegger når du skal gjøre leksene.
- Du kan forvente at skolen gir deg tilbakemelding på leksene.
- At du sier ifra til de hjemme eller til læreren hvis du synes leksene er for vanskelige eller for lette.
- Hvis du ikke har fått gjort leksene må du eller dine foresatte gi beskjed til læreren. Læreren må vite hvorfor du ikke har fått gjort leksene.

Forventninger til dere som foreldre og foresatte

- Dere leser ukeplanen sammen med barnet og gjør dere kjent med innholdet.
- Dere sørger for at barnet får tilstrekkelig med tid og ro på seg til å gjøre lekser.
- Dere omtaler lekser i positive ordelag og gir barna ros for deres arbeid.
- Dere følger med og tar kontakt med skolen dersom dere mener at leksene som blir gitt ikke passer for barnet, eller at dere synes barnet bruker for mye eller for lite tid på lekser.
- At barna i all hovedsak får lekser de kan mestre på egenhånd. I begynneropplæringen må foreldrene påregne å hjelpe barna.

Forventningsavklaringer

Forventninger til skolene

- Lekser praktiseres i tråd med retningslinjene i planen for leksebevisst skole.
- Retningslinjene kommuniseres på hjemmeside, i foreldremøter og ellers etter behov.
- Aktivt etterspørre og ha dialog med elever og foreldre om deres erfaringer knyttet til lekser.
- Være særlig oppmerksomme overfor foreldre som tar kontakt. Ledelsen skal involveres dersom lærer og foresatte ikke kommer til enighet om justering av lekser for enkeltelever.
- Holde oversikt over lekseinnleveringer.

Plan for hovedtrinnene

Småskoletrinnet (1.-4. trinn)	
Hovedmål	Automatisering av bokstaver og leseferdigheter i norsk. Tallforståelse og mengdetrening i matematikk. Kontrollere forståelse og involvere foreldrene. Etablere og opprettholde arbeidsvaner.
Effektivt normert omfang	15-30 minutter per dag eller inntil 2 timer ved ukelekse.
Differensiering	Elever med spesialpedagogiske behov får individuelt tilpassede lekser. Lese- og skrivelekser differensieres ut ifra lengde og vanskegrad. I noen spesielle tilfeller kan det være aktuelt å gi helt eller delvis fritak for lekser.
Variasjon	Lite variasjon i strukturen for å opprettholde arbeidsvaner og forutsigbarhet. Kan gis praktiske og varierte oppgaver.
Foresatte- og elevmedvirkning	Lekser er tema på foreldremøter og utviklingssamtaler. Lekser fremkommer klart og tydelig på ukeplanen. Dialog med foreldre og elever etter behov.
Tilpasning	Kontinuerlig tilpasning gjennom egne vurderinger av elevenes leksearbeid. Tilpasning på grunnlag av foreldrenes tilbakemeldinger.
Støtte	Forberedelse og gjennomgang av lekser på skolen. Leksene skal i all hovedsak være repetisjon av kjent fagstoff. Digitale hjelpemidler for elever som har behov for det.

Videre i prosjektperioden

- Planen kommuniseres til lærere, elevråd og FAU.
- Foreldre, lærere og elever kan påvirke planen gjennom innspill til sine respektive samarbeidsorganer.
- Evalueres/revideres halvårlig etter innspill.
- Løpende orientering i oppvekstutvalget i prosjektperioden.

Tidsplan

Når	Hva	Hvem
	Skolekontoret definerer utkast til leksebevisste skoler i prosjektperioden.	Skolekontoret
15.09.23	Skolene har bearbeidet utkast til definisjon av leksebevissthet og innspill til bruk av lekser på det enkelte alderstrinn.	Skolene
28.09.23	Bearbeidelse av innspill og ferdigstillelse av plan.	Arbeidsgruppe
Mai 2024	Evaluering av planene Innhente erfaringer fra FAU, elevråd og lærere.	Arbeidsgruppe
Desember 2024	Evaluering av planene Innhente erfaringer fra FAU, elevråd og lærere.	Arbeidsgruppe
Mai 2025	Evaluering av planene Innhente erfaringer fra FAU, elevråd og lærere.	Arbeidsgruppe
Juni 2025	Evaluering av prosjektperioden	Arbeidsgruppe

Evaluering mai 2024

- BHS:
 - Små endringer er gjort
 - Skjema sendes hjem i forkant av alle utviklingssamtaler, der elev og foreldre uttaler seg om blant lekser.
 - Foreldrene er fornøyde
 - Tilpasninger gjøres fortløpende uten rektors involvering
 - Lærerne gjennomgår alltid leksene på forhånd
 - Lærerne mener at det gis mindre lekser nå enn tidligere
 - Mest dagslekse og repetisjon av kjent fagstoff
 - Elevene gjør nesten alltid leksene

Innspill til planen:

- Tydeliggjøre viktigheten av lekser i begynneropplæringen.
- Selvstendighet bør være et hovedmål på småskoletrinnet.

Evaluering mai 2024

- FBS:
 - Mye likt som Blakstadheia skole
 - Noen lærere har redusert leksemengden
 - Krevende å få tid til å gjennomgå alt (kompetansemålene)
 - Økt bevissthet rundt at lekser ikke skal gis «for å gi lekser»
 - Ingen arbeidsplaner i kombinasjon med lekser

Innspill fra FAU:

- Noen mener det er for lite lekser.
- Flere foretrekker ukelekser for økt fleksibilitet, særlig på høyere trinn.
- Savner lekser i andre fag enn i basisfagene.

Evaluering mai 2024

- FUS:
 - 8. trinn: Passende mengde lekser, litt mindre i norsk og fremmedspråk.
 - 9. trinn: Gir mindre lekser. Enklere og mer oversiktlig lekseplan.
 - 10. trinn: Gir mindre lekser. Oppgavene integreres i undervisningen. Behov for å håndtere fravær ifm lekser.
- Det er mer krevende å sikre rask oppfølging av lekser pga skolens organisering og faglærere.
- Det praktiseres fortsatt lekser som del av arbeidsprogram («gjøre resten hjemme»)

Innspill til planen:

- Ønske om mer lik praksis på tvers av trinnene.
- Leksene må ses i opp mot forberedelse til kommende vurderinger.

Evaluering mai 2024

- Felles konklusjoner fra arbeidsgruppa:
 - Viktigheten av lekser i begynneropplæringen bør fremheves i kommunens kommende arbeid med en språkplan.
 - Det foreslås en omformulering i planens hovedmål på de ulike trinnene, om at leksene skal kobles til kompetansemål **i alle fag**, og ikke bare basisferdighetene lesing, skriving og regning.
 - Fokus på leksebevissthet må opprettholdes i undervisningspersonalet jevnlig også det kommende skoleåret. Viktig å involvere elevene og foreldrene.